

časově vyhověl svému závazku a uhlí bylo určeno ke spotřebě v cihelně žalovaného, nikoli k tomu, by v kolně bylo uschováno, jde jak povšechný pokles cen uhlí, tak i zhoršení jakosti uhlí dodaného na vrub žalovaného a platí proto ceny ze dne 5. února 1921, nikoli ze dne 14. března 1922. Základní cena dne 5. února 1921 byla však dle znaleckého posudku v Dobřanech i v Nýrsku (loco vagon Dobřany a loco stanice Nýrsko) stejná, totiž 25 Kč za 1 q; z této základní ceny právem nižší soudy vycházely a právem k ní připočítaly tehdy přípustné přírázky.

Čís. 3564. —

Manželka, jejíž manželství bylo bez předchozího rozvodu rozloučeno za platnosti novely o právu manželském, nemá podle §u 19 novely proti manželi nároku na výživné.

Dvorský dekret ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s., neplatí při rozluce manželství.

Z toho, že bývalý manžel poskytuje rozloučené manželce z ochoty výživné, nemůže manželka dovozovati pro sebe žádných práv.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 1623/23.)

Rozloučená manželka domáhala se na svém bývalém manželi placení výživného týdně 100 Kč. Procesní soud prvé stolice přiznal žalobkyni 60 Kč týdně, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud jde o nárok na výživné, souhlasí nejvyšší soud zúplna s názorem odvolacího soudu, že pro přiřknutí nároku tohoto nelze obdobně použití dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s. Manželství stran bylo rozloučeno z původu, totiž bez předchozího rozvodu, již za platnosti nového manželského práva z viny obou stran pro hluboký rozvrat manželství, na němž — jak rozsudky všech tří stolic bylo zjištěno — nese hlavní a převážnou vinu dovolatelka. Již z tohoto důvodu musilo by býti uvažováno, zda dovolatelce bylo by lze přiznati ohledy právní slušnosti, z nichž vyplývá intence cit. dvorského dekretu. Normy tohoto dvor. dekretu však nelze obdobně vůbec použití na případ rozluky, neboť tento zákonný předpis je vydán výslovně jen pro případ oboustranně zaviněného rozvodu a to jako norma povahy eminentně vyjimečné, jako výslovná úchylnka od práva obecně platného a jen pro případy, které dle povahy dotyčných poměrů a dle zřejmých důvodů právní příslušnosti mohou býti uznány za vhodné pro přiznání této právní výhody. Jaké právní důsledky nastávají rozlukou manželství z oboustranné viny, jest v zákoně přesně a jasně vytčeno a není tedy místa pro obdobné použití jiných právních ustanovení tím méně, když se jedná o ustanovení povahy zcela vyjimečné a ustanovení pro právní poměr, který se základně liší od onoho, pro nějž jedině zamýšleno bylo. Rozvodem ruší se pouze manželské společenství, bezvinná manželka

podrží nadále nárok na slušnou výživu jí dle §u 91 obč. zák. příslušející, kdežto spoluprovinilá manželka ho pozbývá. Tento důsledek musil by dle právního citění pojmán býti jako nespravedlivá tvrdost, když vina manželky jest mírnějšího stupně a i ostatní poměry dle zásad právní slušnosti toho spravedlivě vyžadují, by manželka této právní újmy byla ušetřena. Tomu slouží právě norma cit. dvor. dekretu; při rozluce však rozvazuje se manželství samo a přestávají i občansko-právní účinky jeho, bezvinná manželka může se domáhati ušlé jí výživy jen z důvodu odškodnění dle §u 1266, 117 obč. zák., kdežto manželka spoluprovinilá ani tohoto nároku nemá. Nelze se dále dovolávati předpisu §u 19 zák. rozl., jenž jest pouhým přechodným ustanovením pro ony případy rozluky, které vzešly z předchozího rozvodu z doby starého práva. V tomto případě nestalo se mezi stranami ujednání ve směru §§ 106 a 108 obč. zák. a nevyšlo v té příčině taktéž žádné soudní rozhodnutí; výživné, které žalovaný žalobkyni bez jakékoli dohody z ochoty platí, nepropůjčuje jí důvodu dožadovati se na něm uznání a upravení dotyčných majetkoprávních nároků, pro něž nemá právní opory ani ve vzájemné úmluvě ani v zákonu. Je-li dle toho nárok žalobkyně na výživné zcela neoprávněn, nebylo třeba zjišťovati okolnosti pro přiznání a výměru jeho směrodatné.

Čís. 3565.

Zajišťovací převlastnění.

Není hmotným odevzdáním, bylo-li předatelem zboží nabyvateli pouze ukázáno a později na něm připevněn lístek, naznačující vlastnictví nabyvatelovo.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 1648/23.)

Žalující firma Viktor F. zapůjčila žalované firmě 9.000 Kč. K zajištění zápůjčky prodala žalovaná žalující sklo v téže ceně, vyhradivši si, že může sklo kdykoliv zpět koupiti. O tom sepsána byla listina a žalovaná, ponechavši zboží u sebe, opatřila je lístky s označením: »vlastnictví firmy Viktor F.« Žalobě o zaplacení zápůjčky 9.000 Kč bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Pokud jde o výklad listiny ze dne 11. května 1922, mají oba nižší soudy zcela správně za to, že 9.000 Kč bylo žalobcem žalované straně zapůjčeno a že mělo býti listinou tou žalobci pouze zabezpečeno zaplacení pro případ, že by žalovaná společnost dluhu podle své povinnosti nesplatila. Dovolatelka sama vychází, provádějíc dovolání, a vycházela již také ve svém odvolání z toho, že 9.000 Kč bylo jí zapůjčeno, že však bylo žalobci zaplaceno po rozumu §u 1414 obč. zák. tím způsobem, že žalobce přijal na místě placení zboží, t. j. sklo, a že sklo přešlo také do